

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

географічний
(назва інституту / факультету)

Кафедра фізичної географії, геоморфології та палеогеографії
(назва кафедри)

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Декан географічного факультету
Мирослав ЗАЯЧУК
" 29 " 08 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Геологія і тектоніка України

(назва навчальної дисципліни)

вибіркова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «ГЕОГРАФІЯ»
(назва програми)

Спеціальність 106 ГЕОГРАФІЯ
(вказати: код, назва)

Галузь знань 10 ПРИРОДНИЧІ НАУКИ
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший бакалаврський
(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

географічний
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська
(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни Геологія і тектоніка України складена відповідно до освітньо-професійної програми Географія, 106 Географія, 10 Природничі науки, 23 грудня 2020 р.

(назва освітньо-професійної програми, код та назва спеціальності, галузь знань: шифр та назва: дата останнього затвердження або внесення змін)

Розробники: Рідуш Б.Т., проф., д.геогр.н.

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Викладач (чі), що забезпечус читання даної навчальної дисципліни:

Рідуш Б.Т., проф., д.геогр.н.

Затверджено на засіданні кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії

Протокол № 1 від "26" серпня 2025 року

Завідувач кафедри проф. Богдан РІДУШ
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою інституту / факультету

Протокол № 1 від "28" серпня 2025 року

Голова методичної ради інституту / факультету Наталія АНДРУСЯК
(підпис) (прізвище та ініціали)

Мета навчальної дисципліни.

Дисципліна спрямована на поглиблене вивчення географії України, зокрема її геологічної та тектонічної будови. Також систематизує знання та практичні навички, які здобувачі отримали при вивченні курсів «Геологія загальна та історична», «Загальне землезнавство», «Фізична географія України». Спрямована на поглиблене вивчення основних тектонічних структур території України, їх геологічної історії та будови, мінерально-сировинних ресурсів цих регіонів. Оволодіння студентами практичних навичок визначення тектонічних і геологічних структур (на місцевості та за картографічними матеріалами).

Результати навчання

ЗК1. здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ФК2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства.

ФК 5. Здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.

ФК8. Самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати.

ФК14. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних. 4). Здатність оцінювати роль і місце України у сучасному світі, аналізувати і пояснювати особливості просторової організації природи, населення і господарства України.

ПРН1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.

ПРН5.Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.

ПРН6. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук.

ПРН7. Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад географічної оболонки та її складових.

ПРН8. Застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних та суспільних процесів формування і розвитку геосфер.

ПРН9. Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.

Знати:

- 1) аналізувати тектонічні структури України, їх межі та геологічну будову;
- 2) трактувати різні гіпотези походження структур земної кори території нашої держави;
- 3) аналізувати різні типи земної кори та розпізнавати головні структурні елементи за будовою та по карті;
- 4) давати характеристику різним геологічним етапам розвитку тектонічних структур території України.

Вміти:

- 1) розрізняти різні тектонічні структури на підставі картографічних та літературних джерел;
- 2) за картографічними матеріалами розпізнавати форми геологічних структур в межах тектонічних одиниць;
- 3) характеризувати сучасні тектонічні рухи та явища магматизму;
- 4) здійснювати аналіз мінерально-сировинних ресурсів в межах тектонічних структур.

кристалічний щит												
Тема 7. Дніпровсько-Донецька западина.	6	2				4						
Тема 8. Волино-Подільська плита.	10	2		4		4						
Тема 9. Причорноморська западина	6	2				4						
Тема 10. Схили Воронезького антиклінорію	6	2				4						
Тема 11. Області соляно-купольної тектоніки	8	2		2		4						
Тема 12. Характеристика Донецького кряжу	4	2				2						
Тема 13. Тектонічна та геологічна будова Скіфської та Західноєвропейської плит	4	2				2						
Тема 14. Тектоніка і геологічна будова Кримських гір	6	2		2		2						
Тема 15. Тектоніка і геологічна будова Карпат	9	2		3		4						
Разом за змістовим модулем 2	65	20		11		34						
Усього годин	150	30		15		45						

Теми лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми (питання/завдання)
Змістовий модуль 1.	
1.	Тема 1. Об'єкт, предмет та методи дослідження. <i>1. Об'єкт і предмет геології</i> <i>2. Методи вивчення геологічної будови</i> <i>3. Методи вивчення тектонічної будови</i>
2.	Тема 2. Короткий огляд історії вивчення геологічної будови та тектоніки України <i>1. Історія вивчення геологічної будови території України</i> <i>2. Розвиток поглядів на тектонічну будову території України</i>
3.	Тема 3. Характеристика основних тектонічних структур <i>1. Тектонічні структури Східноєвропейської та Західноєвропейської платформ</i> <i>2. Тектонічні структури складчастих областей</i>

4.	<p>Тема 4. Вираженість тектонічних структур у рельєфі</p> <p><i>1. Прояв тектонічних структур в рельєфі платформних областей</i></p> <p><i>2. Прояви тектонічних структур в рельєфі складчастих областей</i></p>
5.	<p>Характеристика геологічної будови території України</p> <p><i>1. Докембрійські утворення</i></p> <p><i>2. Палеозойські та мезозойські відклади</i></p> <p><i>3. Кайнозойські відклади</i></p>
Змістовий модуль 2.	
6.	<p>Тема 6. Український кристалічний щит</p> <p><i>1. Геологічна будова</i></p> <p><i>2. Тектонічна будова</i></p> <p><i>3. Корисні копалини</i></p>
7.	<p>Тема 7. Дніпровсько- Донецька западина.</p> <p><i>1. Геологічна будова</i></p> <p><i>2. Тектонічна будова</i></p> <p><i>3. Корисні копалини</i></p>
8.	<p>Тема 8. Волино- Подільська плита.</p> <p><i>1. Геологічна будова</i></p> <p><i>2. Тектонічна будова</i></p> <p><i>3. Корисні копалини</i></p>
9.	<p>Тема 9. Причорноморська западина</p> <p><i>1. Геологічна будова</i></p> <p><i>2. Тектонічна будова</i></p> <p><i>3. Корисні копалини</i></p>
10.	<p>Тема 10. Схили Воронезького антиклінорію</p> <p><i>1. Геологічна будова</i></p> <p><i>2. Тектонічна будова</i></p> <p><i>3. Корисні копалини</i></p>
11.	<p>Тема 11. Области соляно купольної тектоніки</p> <p><i>1. Геологічна будова</i></p> <p><i>2. Тектонічна будова</i></p> <p><i>3. Корисні копалини</i></p>
12.	<p>Тема 12. Характеристика Донецького кряжу</p> <p><i>1. Геологічна будова</i></p> <p><i>2. Тектонічна будова</i></p> <p><i>3. Корисні копалини</i></p>
13.	<p>Тема 13. Тектонічна та геологічна будова Скіфської та Західноєвропейської Плит</p> <p><i>1. Геологічна будова</i></p> <p><i>2. Тектонічна будова</i></p> <p><i>3. Корисні копалини</i></p>
14.	<p>Тема 14. Тектоніка і геологічна будова Кримських гір</p> <p><i>1. Геологічна будова</i></p> <p><i>2. Тектонічна будова</i></p> <p><i>3. Корисні копалини</i></p>
15.	<p>Тема 15. Тектоніка і геологічна будова Карпат</p> <p><i>1. Геологічна будова</i></p> <p><i>2. Тектонічна будова</i></p> <p><i>3. Корисні копалини</i></p>

Тематика лабораторних занять з переліком питань

№	Назва теми (завдання)
1.	Характеристика прояву прямого та інверсійного рельєфу на території України за геологічними картами. На основі геологічної карти скласти описи проявів прямого та інверсійного рельєфу за вибраними ділянками
2.	Характеристика геологічних утворень на різних тектонічних структурах. На основі геологічної карти скласти характеристику геологічних утворень на різних тектонічних структурах за вибраними ділянками
3.	Опис особливостей геологічної будови Волино-Подільської плити. На основі геологічної карти скласти характеристику геологічної будови окремих територій Волино-Подільської плити
4.	Порівняльна характеристика родовищ кам'яної та калійної солей в Україні. На основі геологічних карт скласти порівняльну характеристику родовищ кам'яної та калійної солей в Україні.
5.	Геологічна будова Кримських гір. На основі геологічної карти скласти характеристику геологічної будови окремих частин Кримських гір.
6.	Геологічна будова Українського сектору Карпат. На основі геологічної карти скласти характеристику геологічної будови окремих частин Карпат.

Завдання для самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми і завдання	Завдання для самостійної роботи і форми контролю	Кількість годин
1	Аналіз взаємозв'язку тектонічних структур та рельєфу (за тектонічними картами)	Усне опитування Обговорення у групі, групові презентації Контрольна робота	4
2	Рельєф Чорноморсько-Азовського узбережжя	<i>Мати загальне уявлення про математичні методи та методи математичної статистики що застосовуються в науках про Землю</i> Усне опитування Контрольна робота	4
3	Докембрійська група утворень	<i>Знати основні ГІС що використовуються. Уміти користуватись на елементарному рівні однією з ГІС.</i> Усне опитування Контрольна робота	4
4	Палеозойська група відкладів	<i>Знати основні теорії походження Всесвіту та Сонячної системи, ознайомитись з останніми науковими досягненнями в цій галузі.</i> Усне опитування	5

		Контрольна робота, тест у Moodle	
5	Мезозойська група відкладів		5
6	Кайнозойська група седиментованих відкладів		5
7	Відклади четвертинної системи		5
8	Геолого-геоморфологічні пам'ятки природи України	<i>Знати найбільш визначні геолого-геоморфологічні пам'ятки природи України</i> Усне опитування Контрольна робота, тест у Moodle	6
9	Комплексна характеристика тектонічної структури (за вибором студента)		7

Методи навчання

- словесні методи (лекція, співбесіда, консультація, дискусія, тощо);
- лабораторні заняття: робота з картами
- наочні методи (презентації, ілюстрації, відеоматеріали, тощо);
- робота з літературою: навчально- методичною, науковою;
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (мультимедійні, дистанційні, ютуб канал кафедри)
- самостійна робота за програмою навчальної дисципліни

Система контролю та оцінювання

Поточний контроль: тестування, оцінювання лабораторних робіт та поточні відповіді під час їхнього виконання та захисту, індивідуальні проекти, їх презентації та захист, самостійна робота.

Підсумковий контроль – іспит.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою. Оцінюванню підлягають результати поточного, модульного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється шляхом виконання лабораторних робіт (максимум 30 балів): лабораторні роботи 1-3 оцінюються по 5 балів, лабораторна робота 4 (проект) - 15 балів. До поточного контролю включається також самостійна робота (максимум 10 балів). На модульний контроль відводиться 20 балів.

Підсумковий контроль (екзамен) – 40 балів.

Форми контролю

Форми поточного контролю: усні й письмові відповіді на питання, письмові відповіді на поточний тестовий контроль; перевірка виконання завдань (здійснення аналізу графіків, карт, схем, картосхем, таблиць, побудова схем, розв'язування задач тощо), ходу самостійної роботи, контрольні й модульні письмові роботи.

Тестовий контроль здійснюється за допомогою набору стандартизованих завдань змішаного типу, які дають можливість перевірити засвоєння навчального матеріалу всіма студентами, виміряти обсяг і рівень конкретних знань, умінь і навичок.

Самостійна робота виконується у формі анотацій, презентацій та ілюстративних матеріалів (у електронній формі, на паперових носіях), що унаочнюють окремі питання курсу- контрольні роботи;

Форма підсумкового контролю: екзамен в усній формі із відповіддю на теоретичні питання та виконанням практичних завдань.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, де враховуються результати поточного, модульного та підсумкового контролю.

За виконання лабораторних завдань здобувач може отримати максимум 30 балів, з них 5 балів відведено на перевірку самостійної роботи, за модульні контрольні – 30 балів, з них 5 балів відведено на перевірку самостійної роботи. Відповідно за виконання самостійної роботи здобувач може отримати максимум 10 балів.

За перший змістовий модуль здобувач може отримати максимально 12 балів, за другий – 24, за третій – 24 бали.

Підсумковий контроль (екзамен) – 40 балів.

Критерії та засоби оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS		Критерії оцінок
		Оцінка	Пояснення	
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	“Відмінно” – студент детально знає теоретичний матеріал та матеріал з лабораторних занять, уміє давати визначення основних понять, розуміє сутність основних положень теорії та вільно їх трактує, оперує термінологією. Студент визначає сучасну систему географічних наук; історію розвитку фізичної географії та загальнопланетарні властивості Землі; пояснює основні закономірності процесів та явищ в географічній оболонці; чинники, що визначають на просторову диференціацію ГО; антропогенний вплив на довкілля, вміє синтезувати та аналізувати географічну інформацію з різноманітних джерел, зчитувати інформацію, відображену на картах світу, аналізувати картографічні та статистичні матеріали, будувати фізико- географічні профілі, таблиці, графіки, картосхеми. На запитання викладача за програмою курсу відповідає не вагаючись. Виконав всі види лабораторних робіт. Опрацював теми для самостійного вивчення.
				“Дуже добре” – студент знає теоретичний матеріал, виконав практичні роботи, оперує, уміє пояснити сутність основних понять. Студент здебільшого визначає

80–89	Добре	В	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)	сучасну систему географічних наук; історію розвитку фізичної географії та загальнопланетарні властивості Землі; пояснює основні закономірності процесів та явищ в географічній оболонці; чинники, що визначають на просторову диференціацію ГО; антропогенний вплив на довкілля, вмiє синтезувати та аналізувати географічну інформацію з різноманітних джерел, зчитувати інформацію, відображену на картах світу, аналізувати картографічні та статистичні матеріали, будувати фізико- географічні профілі, таблиці, графіки, картосхеми. На запитання відповідає. Виконав всі лабораторні роботи та ІНДЗ.
70–79		С	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	“Добре” – Все вище вказане виконує не повною мірою, однак знає теорію й практику, виконує завдання викладача. При відповідях на запитання інколи вагається, але знаходить правильні рішення. При повторенні матеріалу відразу працює якісніше. Виконав всі лабораторні роботи.
60–69	Задовільно	Д	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)	“Задовільно” знає основні теоретичні положення, виконав більшу частину практичних. Орієнтується у сучасній системі географічних наук; історії розвитку фізичної географії та загальнопланетарні властивості Землі; основних закономірностях процесів та явищ в географічній оболонці; чинниках, що визначають на просторову диференціацію ГО; може знайти географічну інформацію з різноманітних джерел, зчитувати інформацію, відображену на картах світу, будувати фізико-географічні профілі, таблиці, графіки, картосхеми. Відповідає на переважну частину запитань викладача.
50–59		Е	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)	“Достатньо” – все вище вказане виконує не повною мірою, однак виконав більшу частину практичних робіт. Має уявлення про сучасну систему географічних наук; історію розвитку фізичної географії та загальнопланетарні властивості Землі; основні закономірності процесів та явищ в географічній оболонці; чинники, що визначають на просторову диференціацію ГО; антропогенний вплив на довкілля, географічну інформацію з

				різноманітних джерел, може зчитати інформацію, відображену на картах світу, з допомогою будувати фізико-географічні профілі, таблиці, графіки, картосхеми. На половину запитань викладача відповідає.
35–49	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)	“Незадовільно” – не виконані вимоги для оцінки “достатньо”, але студент виконує додаткові завдання в межах програми курсу.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)															Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2											
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	40	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Предмет досліджень тектоніки
2. Об'єкт дослідження стратиграфії
3. Головні етапи геологічного вивчення території України
4. Геологічні особливості Українського щита
5. Корисні копалини Українського щита
6. Особливості геологічної будови Волино-Подільської плити
7. Особливості утворення міоценових евапоритів Волино-Поділля
8. Геофізичні методи у вивченні геологічної будови
9. Геологічні карти
10. Дистанційні методи у геології
11. Геологічна будова Кримських гір

12. Особливості тектонічної будови Кримських гір
13. Тектонічна будова Кримського півострова
14. Геологічна будова Донецького кряжу
15. Особливості тектонічної будови Дніпровсько-Донецької западини
16. Умовні позначення на геологічних картах
17. Тектонічні процеси на території України
18. Стратиграфія неогенових відкладів території України
19. Стратиграфія мезозойських відкладів території України
20. Вулканічні структури на території України
21. Соляно-купольні структури на території України
22. Геологічна історія Українських Карпат
23. Карстівні породи та карстові явища на території України
24. Геологічні та тектонічні особливості давніх платформ
25. Корисні копалини Передкарпатського прогину
26. Тектонічна та геологічна будова Скіфської плити
27. Геологічна будова Причорноморської западини
28. Едіакарські (рифейські) відклади на території України
29. Розвиток території України у четвертинному періоді
30. Скибові структури Українських Карпат
31. Вулканічні структури Українських Карпат
32. Тектонічна зумовленість рельєфу Кримських гір
33. Геолого-геоморфологічні пам'ятки природи Українських Карпат
34. Геолого-геоморфологічні пам'ятки природи Кримських гір
35. Геолого-геоморфологічні пам'ятки природи Волино-Поділля
36. Сейсмічні явища на території України
37. Найбільші родовища залізних руд
38. Основні родовища вуглеводнів (нафти і газу)
39. Грязьовий вулканізм на території України
40. Сучасні тектонічні рухи на території України

Зарахування результатів неформальної освіти

У межах курсу «Загальне землезнавство» студенти можуть отримати визнання окремих навчальних елементів або додаткові бали за досягнення у сфері неформальної освіти, що відповідає «Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (протокол №16 від 25.11.2024 р.; детальніше за покликанням <https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>),

До таких результатів можуть належати:

- участь у фахових тренінгах, семінарах, вебінарах (зокрема на платформах Coursera чи аналогічних освітніх ресурсах); участь у Літніх школах;
- проходження стажування за спеціальністю, що підтверджується відповідними документами та свідчить про сформованість компетентностей, визначених дисципліною.

Отримані результати можуть бути зараховані в межах окремих тем лекцій, лабораторних чи самостійних робіт у вигляді балів, передбачених робочою програмою за відповідний навчальний елемент.

Рекомендована література

Основна

1. Бондарчук В.Г. Геологія для всіх. – К.: Радянська школа, 1970. – 295 с.
2. Бондарчук В.Г. Геологічна будова Української РСР. – К.: «Радянська школа», 1963. – 373 с.

3. Геологічні пам'ятки України: у 3-х т. /В.П.Бобров та ін.; за ред. В.І.Калініна, Д.С.Гурського, І.В. Антакової. –к.: ДІА, 2006.–Т.1.-320 с.
4. Державна геологічна карта України масштабу 1:200 000 (серії аркушів).– Державна геологічна служба Міністерства екології та природних ресурсів України, Державне регіональне геологічне підприємство «Схід ДРГП», 2003
5. Тектонічна карта України. Масштаб 1:1 000 000. Пояснювальна записка. Частина І. Міністерство охорони навколишнього природного середовища України, Державна геологічна служба. Український геологорозвідувальний інститут. К.: УкрДГРІ, 2007– 96 с.

Допоміжна

1. Геренчук, К. (Ред.). (1972). Природа Львівської області. Львів : Вища школа, 152.
2. Геренчук, К. (Ред.). (1973). Природа Івано-Франківської області. Львів : Вища школа, 160.
3. Геренчук, К. (Ред.). (1975). Природа Волинської області. Львів : Вища школа, 147.
4. Геренчук, К. (Ред.). (1976). Природа Ровенської області. Львів : Вища школа, 156.
5. Геренчук, К. (Ред.). (1978). Природа Чернівецької області. Львів : Вища школа, 160.
6. Геренчук, К. (Ред.). (1979). Природа Тернопільської області. Львів : Вища школа, 167.
7. Геренчук, К. (Ред.). (1980). Природа Хмельницької області. Львів : Вища школа, 152.
8. Геренчук, К. (Ред.). (1981). Природа Закарпатської області. Львів : Вища школа, 156.
9. Стецюк В.В., Ковальчук І.П. Основи геоморфології: Навчальний посібник/ За ред. О.М. Маринича. К.: Вища школа, 2005. 495 с.
10. Тектонічна карта України. Масштаб 1:1 000 000. Частина II. Тектоніка фундаменту Українського щита. Масштаб 1:200 000. Пояснювальна записка. Міністерство охорони навколишнього природного середовища України, Державна геологічна служба. Український геологорозвідувальний інститут. Львівський національний університет ім. Івана Франка. К.: УкрДГРІ, 2007.– 78 с.
11. Чернега П.І., Годзінська І.Л. Загальна геологія: практичний курс : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, 2022. 140 с.

Власні публікації викладача з тематики курсу

1. Рідуш Б., Шавранський В. Неотектонічні рухи в долині р. Прут: записи у карсті та відкладах річкових терас. Проблеми геоморфології і палеогеографії. Українських Карпат і прилеглих територій. 2024. Вип. 2 (17), 160–172. DOI 10.30970/gpc.2024.2.4564
2. Ridush B., Kostiuk U. Lithologic-stratigraphic control of the karst breakdown mechanism in Miocene gypsum of the northern Carpathian Foredeep // 85th EAGE Annual Conference & Exhibition, 2024, Oslo, Norway (09-14 June 2024), Workshop 12: Shallow subsurface cavities: identification and characterization with geological and geophysical methods. P. 1-5. DOI: <https://doi.org/10.3997/2214-4609.2024101820>
3. Ridush B. Non-karstic speleogenesis in sandstone rocks of Ukrainian Carpathians // Problems of Geomorphology -and Paleogeography of the Ukrainian Carpathians and Adjacent Areas. 2023. 01(15) : 247-256. DOI 10.30970/gpc.2023.1.3958. <https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/7524>
4. Ridush B., Stefaniak K., Ratajczak-Skrzatek U., Kovalchuk O., Kotowski A., Marciszak A., Polishko O. 2021. Quaternary megafauna from the Dnieper alluvium near Kaniv (central Ukraine): Implications for biostratigraphy. Quaternary International, 605-606, pp. 241–253. <https://doi.org/10.1016/j.quaint.2020.11.010>
5. Поп'юк Я., Рідуш Б. Будова нижніх терас долини р. Дністер (на прикладі ділянки Василів-Дорошівці). Науковий вісник Чернівецького університету: збірник наукових праць. 2020. Вип. 824: Географія. – С. 75-86. Popiuk Y., Ridush B. The structure of the lower terraces of the Dniester

River valley (on the example of the Vasyliv-Doroshivtsi section). Scientific Herald of Chernivtsi University: collection of scientific papers. Chernivtsi : Chernivtsi National University, 2020. – Is. 824: Geography. P. 60-68 (in Ukrainian with English summary). <https://doi.org/10.31861/geo.2020.824.64-72>

6. Рідуш Б.Т., Марчук Л. В. Розвиток долини Дністра в межах Товтрової зони у пліоцені та ранньому плейстоцені. Науковий вісник Чернівецького університету. Географія. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2018. Вип. 803. С. 96-102.
7. Рідуш Б., Николин О. Датування нижніх терас Верхнього Пруту за викопними хоботними (PROBOSCIDEA) // Науковий вісник Чернівецького університету. – Чернівці: Чернівецький ун-т, 2014. – Вип. 696: Географія. – С. 36-39.
8. Kalush I., Ridush B. Holocene seismodislocations of Kelmentsy part of the Dniester area, Ukraine // Georeview 02/2013; 22(1):1-7. DOI:10.4316/GEOREVIEW.2013.22.1.6.
9. Ridush B., Stefaniak, K., Socha, P., Proskurnyak, Yu., Marciszak, A., Vremir, M., Nadachowski, A. Emine-Bair-Khosar Cave in the Crimea, a huge bone accumulation of Late Pleistocene fauna. Quaternary International. 2013. Vol. 284. Pp. 151-160. <https://doi.org/10.1016/j.quaint.2012.03.050>

Політика академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності в Чернівецькому національному університеті імені Ю. Федьковича регламентується такими нормативними документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxpbs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets-kohonatsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwwb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf>

Політика щодо термінів виконання робіт та перескладання	Роботи, які здані пізніше встановлених поточних термінів виконання робіт без поважних причин, не оцінюються. Перескладання рубіжних контролів (модулів) відбувається за дозволом лектора за наявності документів, що підтверджують поважні причини
Політика академічного плагіату, фальсифікації і фабрикації	Списування під час контрольних і самостійних робіт, іспиту заборонені (і т.ч. із використанням мобільних девайсів). У випадку виявлення таких порушень роботи не оцінюватимуться
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, академічна мобільність) навчання може відвідуватись індивідуально у формі онлайн